

Naam kandidaat _____ Kandidaatnummer _____

Aanwijzingen voor de kandidaat:

- 1 Geef niet meer antwoorden (redenen, voorbeelden e.d.) dan er worden gevraagd. Als er bijvoorbeeld twee redenen worden gevraagd en je geeft meer dan twee redenen, dan worden alleen de eerste twee in de beoordeling meegeteld.
- 2 De vragen moet je in dit opgavenboekje beantwoorden.
- 3 Antwoorden moeten met inkt zijn geschreven.
- 4 De fragmenten beluister je via de computer.

Dit examen bestaat uit 51 vragen.

Voor dit examen zijn maximaal 77 punten te behalen.

Voor elk vraagnummer staat hoeveel punten met een goed antwoord behaald kunnen worden.

Blok 1 J.S. Bach - Das wohltemperierte Klavier II, Fuga 24

Dit vragenblok gaat over een fuga voor klavecimbel van Johann Sebastian Bach (1685 - 1750).
De klank is een halve toon lager dan de notatie.

fragment 1

De expositie is afgedrukt.

Beantwoord vraag 1 t/m 3 met behulp van dit notenvoorbeeld.

1 2 3 4 5 6 7

8 9 10 11 12 13 14

15 16 17 18 19 20 21

1p 1 Omcirkel in het notenvoorbeeld de eerste noot van elke thema-inzet.

fragment 1

1p 2 Wat is de functie van de ais (maat 1)?

.....

fragment 1

1p 3 Komt er in deze expositie een divertimento (tussenspel) voor?
Licht je antwoord toe.

ja / nee, omdat

.....

fragment 2

Het fragment is de derde thema-inzet en het vervolg.

Het karakter van het vervolg verschilt van het karakter van het thema.

- 3p 4 Noem drie verschillen tussen het thema en het vervolg.
Ga bij je antwoord uit van het vervolg.

1

2

3

fragment 3

Het begin van het thema (fragment 1) is nogmaals afgedrukt.

In de loop van de fuga klinkt het thema in een andere toonsoort:

In fragment 3 klinkt dit laatste thema.

- 1p 5 Geef de technische term voor de relatie tussen de toonsoort van fragment 3 en de hoofdtoonsoort van de fuga.

.....

fragment 4

Van een gedeelte uit de doorwerking is de volledige partij afgedrukt.

In het gedeelte komt twee keer een chromatische reeks van vier tonen voor.

1p 6 Geef de maatnummers van één van die reeksen.

maatnummers

fragment 5

Deze fuga is geschreven in de barok. Een fuga is een polyfone vorm waarin imitatie voorkomt.

2p 7 Noem twee andere barok-kenmerken die in het fragment te horen zijn.

1

2

fragment 6

Het fragment is het slot van de fuga.

2p 8 Geef bij elke bewering aan of deze juist of onjuist is.

	juist	onjuist
1 In dit slot komt een stretto voor.		
2 In dit slot komt een orgelpunt voor.		
3 In dit slot komt een picardische terts voor.		

fragment 6 en 7

Deze fuga van Bach wordt ook wel op piano uitgevoerd.
In tegenstelling tot de klavecimbel-uitvoering is de klank in de piano-uitvoering niet een halve toon lager dan de notatie.

Fragment 6 is het slot van de fuga op klavecimbel; fragment 7 is het slot van de fuga op piano.

Het tempo van de pianist is sneller dan het tempo van de klavecinist.

- 1p 9 Noem nog een verschil in tempo tussen beide uitvoeringen.
Ga bij je antwoord uit van de piano-uitvoering.

.....

fragment 6 en 7

Fragment 6 is het slot van de fuga op klavecimbel; fragment 7 is het slot van de fuga op piano.

De notatie is voor beide instrumenten hetzelfde, maar de uitvoeringen verschillen.

- 1p 10 Geef bij elke bewering aan of deze juist of onjuist is.

	juist	onjuist
1 De uitvoeringen verschillen in articulatie.		
2 De uitvoeringen verschillen in dynamiek.		

Blok 2 A. Dvořák - Te Deum, deel 1

Dit vragenblok gaat over het eerste deel van het *Te Deum* voor gemengd koor, solisten en orkest van Antonín Dvořák (1841 - 1904).

fragment 8

Uit het instrumentale begin zijn twee maten van de partijen van de eerste violen en de pauken afgedrukt.

- 1p 11 Welk ritmisch verschijnsel treedt tussen beide partijen op?
Noem de technische term.

.....

fragment 8

Het *Te Deum* is een feestelijke lofzang.

- 3p 12 Noem drie manieren waarop het feestelijke karakter wordt verklankt, gelet op de eerste vioolpartij.

1

2

3

fragment 9

De partijen van een koorgedeelte zijn op de volgende pagina afgedrukt.

Beantwoord vraag 13 t/m 15 met behulp van deze partijen.

- 1p 13 Welke twee zangstemmen zingen een canon?

..... en

fragment 9

- 1p 14 Geef de technische term voor de manier waarop de alt en de bas in maat 6 t/m 8 ten opzichte van elkaar bewegen.

.....

fragment 9

1p 15 Geef de volledige benaming voor de akkoorden bij 1 en 2.

1

2

partituur bij vraag 13 t/m 15 (fragment 9)

1 2 1 2

Te De - um lau - da - mus: te Do - mi - num con - fi -

Te De - um lau - da - mus: te Do - mi - num con - fi -

Te De - um lau - da - mus: te Do - mi - num con - fi -

Te De - um lau - da - mus: te Do - mi - num con - fi -

4 5 6 7 8

da - mus: te Do - minum con-fi - te - mur. Te ae - ter-num Pa - trem

te - mur. Te ae - ter - num Pa - trem o - mnis ter - ra,

te - mur. Te ae - ter - num Pa - trem o - mnis ter - ra ve - ne - ra - tur.

te - mur. Te ae - ter - num - Pa - trem o - mnis ter - ra,

fragment 10

In het korte fragment spelen alleen koperen blaasinstrumenten.

2p 16 Noteer het ritme. De eerste en laatste noot zijn gegeven.

fragment 11

In de instrumentale overgang naar een koorgedeelte komt motiefverwerking in de hoge strijkers en daarna in de lage strijkers voor.

1p 17 Geef de technische term voor deze motiefverwerking.

.....

fragment 11

In het fragment wordt spanning opgebouwd. Dit gebeurt onder meer door middel van een crescendo.

3p 18 Noem nog drie aspecten waardoor de spanning wordt opgebouwd. Laat je antwoord bij vraag 17 buiten beschouwing.

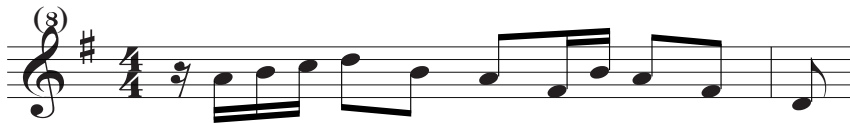
1

2

3

fragment 12

Na de sopraansolo spelen twee houten blaasinstrumenten na elkaar het afgedrukte motief.

1p 19 Welke houten blaasinstrumenten zijn dat achtereenvolgens?

eerst daarna

fragment 13

Van het fragment is de partituur op de volgende pagina afgedrukt. *Beantwoord vraag 20 t/m 22 met behulp van deze partituur.*

De klarinet is een transponerend instrument.

1p 20 Welke klarinet speelt overwegend unisono mee met de sopraan?

- A de bovenste klarinet
- B de onderste klarinet
- C geen van beide klarinetten

fragment 13

1p 21 Noem alle instrumenten die een orgelpunt spelen.

.....

fragment 13

1p 22 Noem de notennaam (toonhoogte) van de noot van de altviolen.

partituur bij vraag 20 t/m 22 (fragment 13)

The musical score for fragment 13 consists of six staves. From top to bottom: dwarsfluit (flute), althobo (oboe), A-klarinet 1+2 (clarinet), fagot 1+2 (bassoon), sopraan (soprano), and altviool (viola). The key signature is one sharp (F#) and the time signature is 4/4. The lyrics are: Te glo-ri o - sus A-pos-to-lo-rum cho - rus. The soprano part has a triplet of eighth notes on the word 'o'.

fragment 14

Van het fragment is de tekst afgedrukt.

- 1 Te prophetarum laudabilis numerus
- 2 Sanctus Dominus Deus sabaoth
- 3 Te martyrum candidatus laudat exercitus
- 4 Sanctus Dominus Deus sabaoth

De tweede en vierde regel betekenen:

‘Heilig, de Heer, de God der hemelse machten’.

Deze regels worden door bassen en tenoren gezongen en klinken als een gebed.

2p 23 Noem twee aspecten waardoor beide regels als een gebed klinken.

1

2

fragment 14

- 1p 24 Welke bewering over de toonsoort is juist?
- A De muziek blijft mineur.
 - B De muziek gaat van mineur naar majeur.
 - C De muziek blijft majeur.
 - D De muziek gaat van majeur naar mineur.

fragment 15

Deze muziek komt uit de romantiek.

- 2p 25 Geef aan de hand van dit fragment twee argumenten voor die bewering.

1

2

Blok 3 M. Vermeulen - Symfonie nr. 7

Dit vragenblok gaat over de zevende symfonie uit 1965 van de Nederlandse componist Matthijs Vermeulen (1888 - 1967).

Van het begin van de symfonie zijn de eerste vijf maten op de volgende pagina afgedrukt.

Beantwoord vraag 26 en 27 met behulp van deze partituur.

fragment 16

- 1p 26 Welk instrument speelt de solo?

.....

fragment 16

- 3p 27 Noem drie contrasten tussen de strijkerspartijen en de solopartij. Laat de dynamiek en de instrumentatie buiten beschouwing. Ga bij je antwoord uit van de solopartij.

1

2

3

partituur bij vraag 26 en 27 (fragment 16)

Molto Vivace

The image shows two systems of musical notation. The first system is for 'fragment 16' and consists of five staves: a blank treble clef staff, an alto clef staff labeled 'altviool', a bass clef staff labeled 'cello en contrabas', and two more bass clef staves. The second system is for 'fragment 17' and consists of four staves: a treble clef staff, an alto clef staff labeled 'altviool', and two bass clef staves labeled 'cello en contrabas'. The music is in 4/4 time and features various rhythmic patterns and melodic lines.

fragment 17

De strijkers en de harpen begeleiden een instrument dat niet standaard voorkomt in een symfonieorkest.

1p 28 Welk instrument is dat?

.....

fragment 17

De strijkers en de harpen begeleiden het solo-instrument.

De strijkers spelen 'col legno', wat wil zeggen: er wordt (in plaats van met de haren) met het hout van de strijkstok op de snaren gespeeld.

1p 29 Welk effect heeft dit op de klank van de strijkers?

.....

Beantwoord vraag 30 t/m 33 op pagina 14 met behulp van deze partituur.

A

harp 1

harp 2

viol 1

viol 2

cello en contrabas

cello en contrabas

vervolg partituur bij vraag 30 t/m 33

B

harp 1

harp 2

cello en contrabas

C

harp 1

harp 2

cello en contrabas

harp 1

harp 2

cello en contrabas

Beantwoord vraag 30 t/m 33 met behulp van de partituur op pagina 12 en 13.

fragment 18

Het fragment is driedelig en heeft de vorm A - B - C.
De solomelodie in het A-gedeelte kan in vier onderdelen verdeeld worden.
Het eerste onderdeel is met een haak aangegeven.

2p 30 Geef met nog drie haken de andere onderdelen in het A-gedeelte aan.

fragment 18

1p 31 Noem het verschil tussen de solo in het A-gedeelte en die in het B-gedeelte, gelet op het globale toonhoogteverloop.
Ga bij je antwoord uit van het B-gedeelte.

B-gedeelte

fragment 18

De functie van de **tweede** harppartij verandert vanaf het B-gedeelte.

1p 32 Beschrijf deze verandering.

van

naar

fragment 18

De solopartij in het C-gedeelte bevat op drie plaatsen een kleine secunde.

2p 33 Omcirkel in de partituur de drie kleine secundes in de solopartij.

fragment 19

Over dit werk voor symfonieorkest wordt gezegd dat de luisteraar de plaats van handeling zich kan verbeelden als een plek waar verscheidene orkesten zich bij elkaar voegen.

1p 34 Leg dit uit aan de hand van het fragment.

.....

.....

fragment 20

De melodie van de dwarsfluit en van de hobo zijn afgedrukt.

The image shows a musical score for two instruments: the flute (dwarsfluit) and the oboe (hobo). The flute part consists of six measures, numbered 1 to 6. The oboe part consists of five measures, numbered 7 to 11. The time signature changes from 4/4 to 2/4, then back to 4/4, and finally to 2/4. The key signature has one sharp (F#).

In het fragment klinken ook de harp en enkele slaginstrumenten.

Een van de slaginstrumenten is een hangend bekken dat met een metalen stok wordt bespeeld. In maat 2 en 4 klinkt dit hangend bekken.

3p 35 In welke maten klinkt dat bekken nog meer?

maten

fragment 20

1p 36 Welke notenwaarde speelt de harp hoofdzakelijk?

.....

fragment 21

In de laatste maten van het fragment komt de compositie tot 'rust'.

3p 37 Noem drie manieren waaraan dat te horen is.

1

2

3

fragment 21

1p 38 Bij welke van onderstaande stromingen past deze compositie van Vermeulen het best?

- A impressionisme
- B neoclassicisme
- C expressionisme

Blok 4 Krezip / Beef - I would stay

Dit vragenblok gaat over het nummer *I would stay* in de originele versie uit 2000 van Krezip en in de reggae-versie uit 2007 van Beef.

Vraag 39 t/m 48 gaan over de originele versie.

fragment 22

Van de intro is de pianobegeleiding van de rechterhand afgedrukt.

1p 39 Op welk akkoord is deze begeleiding van de rechterhand gebaseerd?

.....

fragment 22

De pianobegeleiding van de rechterhand is nogmaals afgedrukt.

De maatsoort is 4/4, maar door de frasering lijkt de maatsoort onregelmatig.

1p 40 Leg dat uit aan de hand van maat 1.

.....

fragment 23

Het fragment bestaat uit de intro, couplet 1 en het eerste gedeelte van het refrein.

De tekst van het couplet en het refrein zijn afgedrukt.

couplet 1

If this is true, I thought then, what will I think?
Will I stay or rather I would get away?
I'm scared that I won't find a thing
And afraid that I'll turn out to be alone
But I ...

refrein (eerste gedeelte)

I have to learn, have to try, have to trust I have to cry
have to see, have to know that I can be myself

In de linkerhand van de pianobegeleiding komen begeleidingsmotieven voor.

a

b

c

- 1p 41 Welk motief komt voor in de intro en welk motief komt voor in het refrein?
Omcirkel steeds het juiste antwoord.

intro: a / b / c

refrein: a / b / c

fragment 23

Het couplet gaat over twijfel; het refrein gaat over beslissingen nemen.

- 3p 42 Noem drie manieren waarop dit verschil in de **zang(partij)** te horen is. Ga bij je antwoord uit van het refrein.

1

2

3

fragment 24

De tekst van het tweede gedeelte van het refrein is afgedrukt.

- 1 And if I could
- 2 I would stay
- 3 And if they're not, not in my way
- 4 I'll stare here in the distance
- 5 But I'll grow up to be just like you (yeah)
- 6 I'll grow up to be just like you (yeah)

Vanaf regel 2 komt er een zangstem bij.

- 1p 43 Onderstreep de woorden waar unisono wordt gezongen.

fragment 25

In het tussenspel speelt de cello een melodie.

Deze melodie is onvolledig afgedrukt.

- 3p 44 Noteer de ontbrekende noten (toonhoogte en ritme).

fragment 26 en 27

Fragment 26 is het begin van refrein 1; fragment 27 is het begin van refrein 2.

- 2p 45 Noem twee verschillen tussen beide refreinen, gelet op de begeleiding. Laat de dynamiek buiten beschouwing. Ga bij je antwoord uit van refrein 2.

1

2

fragment 28

Het fragment bestaat uit het tweede gedeelte van het refrein, gevolgd door het begin van de bridge.

De tekst van de bridge is afgedrukt.

I want to tell you
Why would I try to?
You are all that I can see now
Why would I try to?

De bridge heeft een ander karakter dan het refrein.

2p 46 Noem twee manieren waarop dit karakter wordt uitgedrukt, gelet op de zangpartijen. Ga bij je antwoord uit van de bridge.

1

2

fragment 29

Van een refrein, in 4/4 maatsoort, is de tekst afgedrukt.

- 1 I have to learn, have to try,
- 2 I have to trust, I had to cry
- 3 have to see, have to know
- 4 that I can be myself
- 5 If I could (yeah), I would stay, yeah
- 6 And if they're not, not in my way, yeah

1p 47 In welke regel vindt aan het eind een maatwisseling plaats?

regel

fragment 30

Het fragment is het slot.

Van de laatste maten van dit slot is de zangmelodie met tekst afgedrukt.

1p 48 Geef de naam van de slotnoot van de cello in de laatste maat.

.....

Let op: de laatste vragen van dit examen staan op de volgende pagina.

fragment 31

Het fragment komt uit de reggae-versie en bestaat uit de intro en couplet 1.

- 1p 49 Noem de bezetting. Laat alle slaginstrumenten en de zang buiten beschouwing.

fragment 32

Van een gedeelte uit de bridge van de reggae-versie is de tekst afgedrukt.

- 1 Why, Why
- 2 would I try to?
- 3 You are all that I can see now

In regel 3 is sprake van polyritmiek.

- 1p 50 Leg dit uit aan de hand van dit fragment.

fragment 33 en 34

Fragment 33 komt uit de originele versie, fragment 34 uit de reggae-versie.

Een gedeelte van de zang uit de originele versie is afgedrukt.

I'll stare here in the dis - tance but I'll grow up to be just like you

Yeah I'll grow up to be just like you

- 2p 51 Noem twee redenen waarom fragment 34 de reggae-versie is. Laat instrumentatie buiten beschouwing.

- 1
- 2

VERGEET NIET DIT OPGAVENBOEKJE IN TE LEVEREN

Bronvermelding

Een opsomming van de in dit examen gebruikte bronnen, zoals teksten en afbeeldingen, is te vinden in het bij dit examen behorende correctievoorschrift, dat na afloop van het examen wordt gepubliceerd.